ראשית חכמה — פתיחה

מפני היות עסקינו בשער הקודם בענייני הקדושה, שהם הם המדרגות שבהם תושג כח התשובה, אמרנו לסמוך לה בענייני הענוה, כי הענוה חייב בה בעל התשובה, כדפי' בשער התשובה (פ"ג). והוכחנו הענין מדוד המלך עליו השלום, שאמר (תהלים נא, יט) זבחי אלהים רוח נשברה, ולכן כשקללו שמעי בן גרא שתק כדי לקבל כפרה על עונו, כן בעל תשובה צריך להיות עניו ושפל, ולהיות שומע חרפתו ולא ישיב, כדי שיכופר עונו, וכמו שיתבאר בארוכה בעזרת השם.

ועוד סמכנו שער זה אחר שער הקדושה, כי הקדושה היא מדריגה מהמדריגות להביא את האדם להיות עניו, כדפי' במסכת ע"ז פרק קמא (דף כ ע"ב), והעתקנו המאמר בשער האהבה בפרק יג, כמו שאמרו קדושה מביאה לידי ענוה, והרי שהם סמוכים זה לזה, ראוי לבאר עניינם. ואפילו למאן דאמר שם שהענוה גדולה מכולם, ויש כמה מעלות ומדריגות כדי להגיע למדת הענוה. כאשר יעיין המעיין במה שפי' בד' שערים הקודמים, ימצא שבהם יתבארו כל המדריגות האלו הקודמים לענוה. ובענין הענוה דברנו מעט בפרק יא משער האהבה כנודע לביאור המאמר, אמנם יש כמה מדריגות עוד אשר אנו צריכין לבאר, ולכן ייחדנו השער הזה לבארם בעזרת השם.